

UCHWAŁA NR XXI/115 /2016
RADY GMINY W KRYPNIE
z dnia 30 grudnia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022**

Na podstawie art.18 ust.1 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2015r. poz. 1515, poz. 1890), oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930), oraz art. 6 ust.1 i ust.2, pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390), uchwała się co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XI/60/2011 Rady Gminy w Krypnie z dnia 15 listopada 2011 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Krypno na lata 2011 – 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krypno.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tomasz Walendziński

Załącznik do Uchwały Nr XXI/115/2016
Rady Gminy Krypno
z dnia 30 grudnia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2017 – 2022
W GMINIE KRYPNO**

WSTĘP

Rodzina jest podstawową i niezastąpioną grupą, jedynym i niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu.

Przemoc w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks Karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęściej występujące formy przemocy to: przemoc psychiczna, ekonomiczna i fizyczna.

Na terenie Gminy Krypno przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami na osobę w rodzinie, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej występują w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Praktycznie ofiary przemocy boją się, a niejednokrotnie wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sądzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie, poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Z uwagi na powyższe, konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społeczeństwa, dostarczenie wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemami. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy.

I. PODSTAWA PRAWNA

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390.).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2015r. poz.1286, poz. 1893 i poz. 1916).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2016r. poz. 224).
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930.).
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2015r. poz. 2082 z późn.zm.).
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553, z późn.zm.).
7. Uchwała Nr XXXIII/184/10 Rady Gminy Krypno z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010 – 2020.

II. CEL GŁÓWNY

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

III. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.
2. Wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy.
3. Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy.
4. Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krypnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krypnie,
- Szkoły z terenu Gminy Krypno,
- Policja,

- Służba zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach,
- Sąd Rejonowy w Białymstoku.

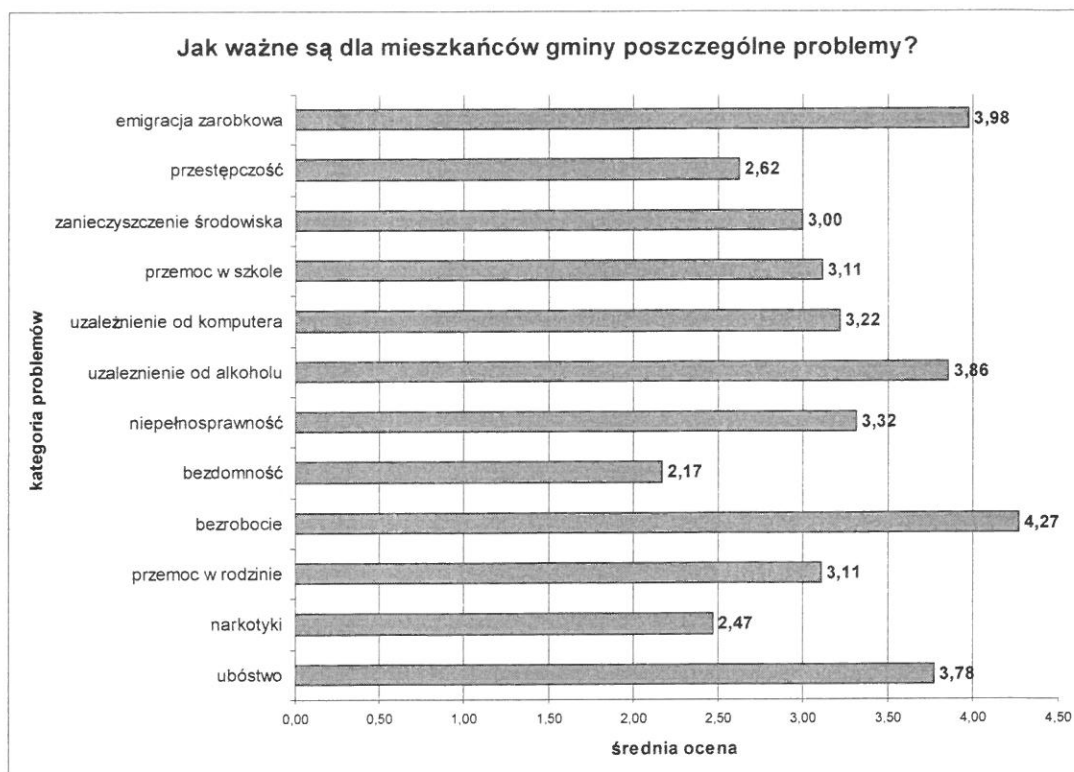
V. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY

W celu poznania opinii dorosłych mieszkańców gminy Krypno na temat problemów społecznych, jakie występują w gminie, przeprowadzono badanie ankietowe. Sondaż został zrealizowany w czwartym kwartale 2013 roku. Wzięło w nim udział 100 mieszkańców oraz 10 sprzedawców z punktów sprzedaży alkoholu. 60% stanowiły kobiety. Wiek respondentów wahał się od 23 do 78 lat (przeciętnie było to niecałe 46 lat). Ponad połowa ankietowanych posiadała średnie wykształcenie, 38% - wyższe, a 6 osób – podstawowe. 28% respondentów pozostawała w momencie badania bez pracy.

Hierarchia ważności problemów w gminie

Ankietowani zostali poproszeni o określenie na skali od 1 do 5, jak ważne w ich odczuciu są poszczególne problemy społeczne w gminie Krypno (ocena „1” oznaczała, że dana kwestia nie jest ważna, zaś „5” – bardzo ważna). Szczegółowe wyniki przedstawia poniższa tabela.

Wykres. Hierarchia problemów społecznych w gminie – oceny respondentów.

Za najpoważniejsze problemy w gminie zdecydowanie uznano bezrobocie oraz uzależnienie od alkoholu, a także ubóstwo i emigrację zarobkową. Za

przeciętnie ważne kwestie uznano zanieczyszczenie środowiska, przemoc w szkole, uzależnienie od komputera, niepełnosprawność i przemoc w rodzinie. Najniżej w hierarchii usytuowano bezdomność, przestępczość oraz uzależnienie od narkotyków. Problem przemocy domowej został określony przez respondentów w gminie Krypno jako przeciętnie ważny. 67% ankietowanych twierdzi, że zna osobiście jakąś rodzinę dotkniętą tym problemem. W opinii dzieci i młodzieży, relacje panujące w ich domach są w przeważającej większości bardzo pozytywne i bliskie – często spędzają czas z rodzicami, a przemoc wobec dzieci praktycznie nie ma miejsca. Istnieje jednak pewna grupa, stanowiąca grupę podwyższonego ryzyka uzależnień i innych zachowań ryzykownych, która nie określa w tak dobry sposób klimatu w swoim domu – nie rozmawiają z rodzicami prawie wcale i bardzo rzadko wspólnie jedzą posiłki. Z odpowiedzi uczniów wynika, że najczęściej zdarza się, że rodzice krzyczą na nich – zazwyczaj około raz w miesiącu oraz przemoc fizyczna. Część uczniów wskazuje także, że rzadko wychodzi wspólnie z rodzicami.

Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Krypno realizowano procedurę „Niebieskie Karty” w sposób następujący:

Rok	2013	2014	2015
Procedura „Niebieska Karta”	2	12	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że sprawcami przemocy w większości były osoby nadużywające alkoholu. I tak w 2013 r. – 2, w 2014 r. – 12 i w 2015 r. – 3. Ofiarami przemocy były najczęściej kobiety i dzieci, natomiast sprawcami mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2015 r. było zgłoszonych do Komisji 6 osób nadużywających alkoholu. W stosunku do 3 osób Komisja wystąpiła z wnioskiem do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Natomiast z pozostałymi osobami przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.

W 2015 r. z pomocy społecznej skorzystało 419 osób ze 117 rodzin. Przyjmując, że na terenie Gminy Krypno na koniec 2015 r. zamieszkiwało 4031 osób w 1247 rodzinach szacuje się, że z pomocy społecznej skorzystało 10,39 % ogółu mieszkańców tj. 9,38 % wszystkich rodzin. Wśród tej grupy rodzin to 2 rodziny z dominującym problemem alkoholowym, a 13 rodzin to rodziny z przemocą gdzie prowadzona była Procedura „Niebieskiej Karty”.

VI . PODSTAWOWE ZADANIA

Lp.	Tematy	Zadania	Harmonogram	Odp.za realizację
Zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz tworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc oraz ochrony ofiar przemocy.				
1	Koordinacja działań pomocowych i realizatorów programu.	- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, - monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin w których dochodzi do przemocy, - prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy.	Działalność ciągła bez dodatkowych środków finansowych	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja
2	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy	- procedura „Niebieskiej Karty” - określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą dotyczących indywidualnych środowisk m.in. kierowanie sprawców przemocy do udziału w programie terapeutyczno-korekcyjnym, kierowanie wniosków do sądu, kierowanie do punktu konsultacyjnego i na grupę wsparcia działającą w naszej gminie.	Działalność ciągła w ramach środków przeznaczonych na realizację GKRPA i w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GOPS, Sąd Rejonowy, PCPR
3	Podwyższenie umiejętności kadry podmiotów lokalnych.	- systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, oświaty, członków GKRPA, dzielnicowych policji.	W miarę możliwości w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
1	Edukacja dzieci i młodzieży w	- prowadzenie zajęć informacyjno-edukacyjnych,	W miarę możliwości w	Zespół Interdyscyplinarny,

	zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	- wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjającym zachowaniom nie agresywnym.	ramach środków przeznaczonych na realizację zadań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie i GKRPA	GKRPA, Szkoly
2	Przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie.	- dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy oraz na tablicy ogłoszeń.	W miarę możliwości w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań z przeciwdziałania przemocy w rodzinie i GKRPA	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKRPA
3	Włączenie lokalnej społeczności w monitorowanie zjawisk związanych z występowaniem przemocy.	- wywiady środowiskowe w środowiskach szczególnie zagrożonych, - telefony, informacje	Działalność ciągła bez dodatkowych środków finansowych	GOPS, Policja, Szkoly, Lokalna społeczność.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.

VIII. MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Kierownik Ośrodka Pomocy przedstawi Radzie Gminy corocznie informację z realizacji Programu podczas przedstawiania sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej. Ponadto na bieżąco sprawowany będzie nadzór nad realizacją programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia zadań wyznaczonych w programie.

VIII . FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki finansowe z budżetu gminy.

Przewodniczący Rady

Tomasz Walendziński